

قرا بادین

مجمع الجوامع و ذخائر التراکیب

(قرا بادین کبیر)

حکیم عقیلی نذرانی

جلد دوم

مقدمہ:

دکتر محمود خدا دوست

به کوشش:

رشید تقی

سرشناسه	عقيلي علوی شیرازی، محمدحسین بن محمدهادی، قرن ۱۲ق.
عنوان و نام پدیدآور	قربادین مجمع الجوامع و ذخائر التراکیب (قربادین کبیر)/ عقيلي خراسانی؛ به کوشش رشید تفقد؛ مقدمه محمود خدادوست.
مشخصات نشر	تهران: انتشارات المعی، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	۲ج: جدول.
شابک	دوره: 978-600-7658-48-2 ج ۱؛ 978-600-7658-46-8 ج ۲؛ 978-600-7658-47-5
وضعیت فهرست نویسی	فیفا
موضوع	داروسازی -- متون قدیمی تا قرن ۱۴، century Pharmacy -- Early works to 20th
موضوع	داروشناسی -- متون قدیمی تا قرن ۱۴، century Pharmacology -- Early works to 20th
موضوع	پزشکی سنتی -- متون قدیمی تا قرن ۱۴، century Traditional medicine -- Early works to 20
شناسه افزوده	تفقد، رشید، ۱۳۵۸ -
شناسه افزوده	خدادوست، محمود، ۱۳۴۵ - مقدمه نویس
رده بندی کنگره	۱۳۹۷ ق ۷/ع ۷/۸ RS
رده بندی دیویی	۶۱۵/۰
شماره کتابشناختی	۵۱۳۸۵۵۹ مل

خارا، المعی

نشانی: بلوار کشاورز، ج ۱، پلاک ۴۰، همدان، کوچه زیبا، پلاک ۴۰

تلفن: ۸۸۹۵۱-۲۱

نام کتاب:	قربادین مجمع الجوامع و ذخائر التراکیب (قربادین کبیر)، جلد دوم
نگاشته:	حکیم عقيلي خراسانی
به کوشش:	رشید تفقد
مقدمه:	دکتر محمود خدادوست
ناشر:	المعی
نوبت چاپ:	اول، ۱۳۹۷
لیتوگرافی:	زاویه نور
چاپ:	دانش پژوه
صحافی:	آفرینش
شمارگان:	۶۰۰ نسخه
بهای دوره:	۱۵۰۰۰ تومان
شابک جلد دوم:	۹۷۸-۶۰۰-۷۶۵۸-۴۷-۵
شابک دوره:	۹۷۸-۶۰۰-۷۶۵۸-۴۸-۲

حق چاپ محفوظ است.

پیشگفتار

استفاده از ظرفیت طب سنتی و مکمل در نظام سلامت از حدود سال ۱۹۷۸ میلادی مورد تأکید سازمان بهداشت جهانی بوده و هست. در استراتژی تدوین شده این سازمان، به کشورهای عضو، توصیه و تکلیف شده که خدمات طب سنتی کشور خود را به دلایلی از قبیل: ریشه‌دار بودن در فرهنگ و باورهای مردم، سهولت دسترسی و ارزان‌تر بودن خدمات آن، در نظام سلامت ادغام کنند و از این ظرفیت بالقوه بومی کشور خود که قابلیت پذیرش بیشتری دارد، برای ارتقاء سطح سلامت جامعه و درمان مردم استفاده کنند. در سیاست‌های کلی سلامت ابلاغی مقام معظم رهبری، در بند ۱۲، «بازشناسی، تثبیت، توسعه و نهادینه نمودن طب سنتی ایران» آمده است.

از سوی دیگر، در بند چ ماده ۷۴ قانون برنامه ششم توسعه، «به منظور تحقق بند (۱۲) سیاست‌های کلی سلامت - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به عنوان متولی امر طب سنتی ایرانی - اسلامی و مکمل رطف است نسبت به ادغام خدمات تأیید شده طب سنتی ایرانی - اسلامی در نظام سلامت و همچنین نهادینه نمودن و توسعه ارائه خدمات آموزشی، پژوهشی و درمانی این حوزه اقدام نماید»، به صراحت به اهمیت و راجحه و تولید سلامت مکلف به ادغام خدمات طب ایرانی در نظام سلامت شده است. بدیهی است که تحت این مهم زمانی میسر است که همه دست‌اندرکاران نظام سلامت با آموزه‌های طب ایرانی آشنا و قابل‌تأثیر باشند تا بتوانند در محدوده فعالیت خود در کنار طب رایج، از این ظرفیت استفاده کنند.

طب ایرانی میراث گرانقدر پزشکی نیاکان ما بوده و از نظرات دانشمندان بزرگ ایران در طول قرن‌ها نشأت گرفته و در قالب یک مکتب علمی ساختارمند دریا توین شده است.

بنابراین با وجود گنجینه عظیم طب ایرانی، استفاده از منابع آن در حفظ سلامتی، شناخت بیماری‌ها و درمان ضروری است. علی‌رغم اینکه طب ایرانی دارای منابع باارغنی در اکثر رشته‌های علوم پزشکی است، اما بدلیل اینکه عمده‌ی این منابع نسخه خطی بوده، بدلیل گذشت زمان زیادی از تحریر آن‌ها و شرایط نامناسب نگهداری و ... نسخه‌ها دارای نواقص زیادی می‌باشند، طبیعتاً برای تسهیل استفاده از این منابع گران سنگ توسط دستیاران دکترای تخصصی داروسازی و طب ایرانی، علاقمندان، پژوهشگران حوزه طب ایرانی، لازم است اساتید برجسته نسخه‌شناسی، نسبت به یافتن نسخ متعدد از یک منبع معتبر و مقابله و تطبیق نسخ، اصلاح، بازنویسی، ویرایش و ... آن‌ها اقدام نمایند. کتاب حاضر تحت عنوان "قربادین کبیر" نوشته حکیم عقیلی علوی خراسانی شیرازی که یکی از برجسته‌ترین منابع این حکیم نامی در حوزه داروسازی طب ایرانی است، که توسط استاد برجسته، توانمند و علاقمند به تاریخ تمدن کشور عزیزمان ایران جناب آقای رشید تفقد که بدون چشمداشت مادی اقدام به تصحیح، مقابله، بازنویسی و نگارش این مجموعه ارزشمند نموده است و پس از آن سرکار خانم المعی مدیر انتشارات المعی کما فی السابق با همت والایی نسبت به چاپ و نشر این مجموعه

فاخر اقدام نموده است، انشالله این اقدام مبارک مرضی رضای خدا و گامی در معرفی توانمندی طب ایرانی ونمایان نمودن برگ زرین دیگری از تاریخ تمدن ایران اسلامی بوده و دستیاران، اساتید، علاقمندان به داروسازی و طب ایرانی از این مجموعه به نحو شایسته‌ای مستفید شوند. انشاءالله.

دکتر محمود خدادوست

مشاور وزیر و مدیر کل دفتر طب ایرانی

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

www.ketab.ir

فهرست جلد دوم

۹۶۳.....	باب الخاء مع الصاد المعجمة	۹۰۵.....	كتاب حرف الخاء المهملة
۹۶۳.....	فصل در ذکر خطابات	۹۰۵.....	باب الخاء مع الالف
۹۶۷.....	باب الخاء مع الطاء المهملة	۹۰۶.....	باب الخاء مع الباء
۹۶۷.....	فصل در ذکر نسخ خطاط	۹۰۶.....	فصل در بیان حیوب
۹۶۷.....	باب الخاء مع اللام	۹۱۱.....	فصل در بیان حیوب مسهله
۹۶۷.....	باب الخاء المعجمة مع الميم	۹۱۳.....	باب الخاء المهملة مع الجيم
۹۶۷.....	فصل در بیان نسخ خمیرهها	۹۱۳.....	حجر الحیه
۹۶۸.....	باب الخاء المعجمة مع النون	۹۱۴.....	حجر اليهود
۹۶۸.....	فصل در ذکر نسخ خندیقون	۹۱۴.....	فصل در بیان سفات حجر اليهود
۹۷۰.....	باب الخاء مع الواو	۹۱۵.....	فصل در بیان معاجین حجر اليهود
۹۷۰.....	خولنجان	۹۱۶.....	باب الخاء مع الدال المعجمة
۹۷۱.....	باب الخاء مع الياء المثناة التحتانية	۹۱۶.....	حديد
۹۷۱.....	خیارشنبیر	۹۱۹.....	باب الخاء المهملة مع الزا المعجمة
۹۷۳.....	فصل در بیان نقوعات خیارشنبیر	۹۱۹.....	حزم
۹۷۵.....	كتاب حرف الدال المهملة	۹۲۰.....	باب الخاء مع السين المهملة
۹۷۵.....	باب الدال مع الالف	۹۲۰.....	حسک
۹۷۵.....	دارصینی	۹۲۱.....	فصل در بیان انواع حسوها
۹۷۹.....	فصل در بیان داروها	۹۲۱.....	باب الخاء مع الصاد المعجمة
۹۸۰.....	باب الدال المهملة مع الراء المهملة	۹۲۲.....	حضض
۹۸۲.....	باب الدال مع النون	۹۲۳.....	باب الخاء المهملة مع القاف
۹۸۲.....	دند	۹۲۳.....	فصل در بیان حقته و طریقه استعمال و نسخ آن
۹۸۵.....	باب الدال مع الواو	۹۳۱.....	فصل فی ذکر بعض نسخ الحقن
۹۸۵.....	فصل در ذکر نسخ دارها	۹۴۰.....	باب الخاء المهملة مع اللام
۱۰۰۱.....	باب الدال مع الهاء	۹۴۰.....	فصل در ذکر نسخ حلواها
۱۰۰۱.....	فصل در بیان ادهان مفرد و مرکبه	۹۴۶.....	باب الخاء المهملة مع الميم
۱۰۰۳.....	فصل در بیان نسخ ادهان مفرده	۹۴۶.....	فصل در ذکر نسخ حمولات
۱۰۱۵.....	و اما ادهان مرکبه	۹۴۸.....	باب الخاء المهملة مع النون
۱۰۳۹.....	باب الدال مع الياء المثناة التحتانية	۹۴۸.....	حنا
۱۰۳۹.....	دیگ بردیگ	۹۵۱.....	كتاب حرف الخاء المعجمة
۱۰۴۰.....	كتاب حرف الدال المعجمة	۹۵۱.....	باب الخاء مع الباء الموحدة
۱۰۴۰.....	باب الدال مع الراء المهملة	۹۵۱.....	خبث الحديد
۱۰۴۰.....	فصل در بیان ذرورات	۹۵۲.....	فصل در بیان جوارشات خبث الحديد و فنجنوش
۱۰۴۳.....	باب الدال المعجمة مع الهاء	۹۵۳.....	فنجنوش
۱۰۴۳.....	ذهب	۹۵۹.....	باب الخاء مع الصاد المهملة
		۹۵۹.....	خصية الثعلب

۱۰۸۷..... زنجفر	۱۰۴۸..... فصل در بيان نسخ معاجين ذهب
۱۰۸۷..... زنجبيل	
۱۰۸۹..... باب الزاء المعجمة مع الواو	۱۰۴۹..... كتاب حرف الراء المهملة
۱۰۸۹..... زوفای يابس	۱۰۴۹..... باب الراء مع الالف
۱۰۸۹..... فصل در ذكر اشربه زوفایى	۱۰۴۹..... رامك
۱۰۹۳..... باب الزاء مع الياء المثناة التحتانية	۱۰۵۱..... راسن
۱۰۹۳..... زيرباچ	۱۰۵۲..... راوند
۱۰۹۳..... زيبق	۱۰۵۴..... فصل در ذكر سكنجبينات راوندی
۱۰۹۷..... فصل در ذكر نسخ طلاى زيبقى	۱۰۵۵..... فصل در بيان اشربه راوندی مسمى به دينارى
۱۰۹۹..... فصل در ذكر نسخ مراهم زيبق	۱۰۶۰..... عصاره ريوند
	۱۰۶۱..... فصل در ذكر اقراص راوندی
۱۱۰۱..... كتاب حرف السين المهملة	۱۰۶۳..... باب الراء مع الباء الموحدة
۱۱۰۱..... باب السين مع الالف	۱۰۶۳..... فصل در بيان راسن
۱۱۰۱..... سارو معجون	۱۰۶۳..... باب الراء مع السين المهملة
۱۱۰۲..... باب السين مع الدال المهملتين	۱۰۶۳..... رساطون
۱۱۰۲..... سدر	۱۰۶۴..... رسكپور
۱۱۰۲..... باب السين مع الراء المهملتين	۱۰۶۵..... باب الراء مع الميم
۱۱۰۲..... سرطان نهري	۱۰۶۵..... رمان
۱۱۰۴..... فصل در بيان اقراص سرطانى	۱۰۶۹..... فصل در ذكر سفوفات قشر و حب رمان
۱۱۰۴..... باب السين مع العين المهملتين	۱۰۷۰..... فصل در سكنجبينات رمانى
۱۱۰۴..... فصل در ذكر سعوطات	۱۰۷۱..... فصل در بيان اشربه رمان
۱۱۰۸..... باب السين المهملة مع الفاء	۱۰۷۳..... باب الراء مع الواو
۱۱۰۸..... سفرجل	۱۰۷۳..... رواصير
۱۱۰۹..... فصل در بيان نسخ جوارشات سفرجلى	۱۰۷۳..... باب الراء مع الياء الواو
۱۱۱۳..... فصل در بيان نسخ سكنجبينات سفرجلى	۱۰۷۳..... روشنايى
۱۱۱۵..... فصل در ذكر اشربه سفرجل	۱۰۷۴..... باب الراء مع الياء المثناة التحتانية
۱۱۱۷..... فصل در بيان نسخ سمان	۱۰۷۴..... ريباس
۱۱۱۸..... فصل در ذكر نسخ ميه	
۱۱۱۹..... فصل در ذكر سفوفات	۱۰۷۴..... كتاب حرف الزاء المعجمة
۱۱۳۴..... باب السين مع القاف	۱۰۷۴..... باب الزاء مع الباء الموحدة
۱۱۳۴..... سقمونيا	۱۰۷۴..... زياد
۱۱۳۶..... فصل در بيان نسخ جوارشات سقمونيا	۱۰۷۴..... زيبب
۱۱۳۸..... باب السين مع الكاف	۱۰۷۵..... فصل در بيان اشربه زيببيه
۱۱۳۸..... فصل در ذكر نسخ سك	۱۰۷۷..... باب الزاء مع الراء المهملة
۱۱۳۸..... سك اصلى	۱۰۷۷..... فصل در بيان نسخ زراقات
۱۱۳۹..... سكباچ	۱۰۷۹..... فصل در بيان نسخ زرعونى است
۱۱۳۹..... فصل در ذكر سكنجبينات واقسام نسخ مختلفه آن	۱۰۸۳..... باب الزاء المعجمة مع العين المهملة
۱۱۵۱..... باب السين مع اللام	۱۰۸۳..... زعفران
۱۱۵۱..... فصل در ذكر سلاقات	۱۰۸۴..... فصل در بيان نسخ دواء الكركم

صبر.....	۱۲۱۳
فصل در ذکر ادویه مرکبه که اصل و عمود در آنها	
صبر است و از آن جمله ایارجات است.....	۱۲۱۵
فصل در بیان حبوب مسهله که اصل و عمود در آنها	
صبر و ایارج فیکرا است.....	۱۲۳۱
فصل در ذکر نسخ نقوع صبر.....	۱۲۶۰
فصل در بیان نسخ مصبغات.....	۱۲۶۱
باب الصاد مع الحاء المهملة.....	۱۲۶۲
صحنة.....	۱۲۶۲
باب الصاد المهملة مع النون.....	۱۲۶۲
فصل در ذکر خمیره های صندلی.....	۱۲۶۴
فصل در بیان نسخ اشربه صندل.....	۱۲۶۷
کتاب حرف الضاد المعجمة.....	۱۲۶۹
باب الضاد مع الميم.....	۱۲۶۹
فصل در بیان نسخ اضمده.....	۱۲۶۹
کتاب حرف الطاء المهملة.....	۱۲۹۳
باب الطاء مع الباء الموحدة.....	۱۲۹۳
طباشیر.....	۱۲۹۳
فصل در ذکر نسخ جوارشات طباشیری.....	۱۲۹۴
فصل در بیان اقراص طباشیری.....	۱۲۹۵
جوارشات.....	۱۳۰۵
فصل در بیان نسخ طبخات.....	۱۳۰۵
باب الطاء مع الراء المهملة.....	۱۳۰۶
طریفی.....	۱۳۰۶
باب الطاء مع اللام.....	۱۳۰۷
فصل در ذکر نسخ حلیه.....	۱۳۰۷
طلق.....	۱۳۲۲
فصل در ذکر نسخ اقراص کوکب.....	۱۳۲۴
باب الطاء مع الياء.....	۱۳۲۶
طین حکمت.....	۱۳۲۶
کتاب حرف العين المهملة.....	۱۳۲۶
باب العين مع الباء الموحدة.....	۱۳۲۶
فصل در بیان نسخ عبیر.....	۱۳۲۶
باب العين مع الراء المهملة.....	۱۳۲۷
فصل در بیان نسخ عرق های مفرده و مرکبه.....	۱۳۲۷
باب العين مع السین المهملة.....	۱۳۲۷

باب السین مع الميم.....	۱۱۵۱
سماق.....	۱۱۵۱
سماق الدباغین.....	۱۱۵۲
سمسم.....	۱۱۵۲
باب السین مع النون.....	۱۱۵۴
سناہ مکی.....	۱۱۵۴
فصل در ذکر نسخ مطبوخات سناہ مکی.....	۱۱۵۵
سنبوسه.....	۱۱۵۸
سنبل.....	۱۱۵۹
فصل در ذکر انواع سنونات.....	۱۱۶۱
باب السین مع الاء.....	۱۱۷۴
فصل در ذکر نسخ سواک و سورنجان.....	۱۱۷۴
سورنجان.....	۱۱۷۵
سورنجان.....	۱۱۷۵
دواء السورنجانات.....	۱۱۷۸
فصل در بیان نسخ سفوف سورنجان.....	۱۱۷۸
فصل در ذکر نسخ معجون سورنجان.....	۱۱۷۹
سوسن.....	۱۱۸۱
سویق.....	۱۱۸۱
سویقیه.....	۱۱۸۱
کتاب حرف الشین المعجمة.....	۱۱۸۳
باب الشین مع الالف.....	۱۱۸۳
شادنج.....	۱۱۸۳
فصل در بیان اقراص شادنجی.....	۱۱۸۳
شاهترج.....	۱۱۸۴
باب الشین مع الراء المهملة.....	۱۱۸۶
فصل در ذکر اشربه.....	۱۱۸۶
باب الشین المعجمة مع الميم.....	۱۱۹۹
فصل در ذکر نسخ شمامه و شوموات.....	۱۱۹۹
باب الشین مع الياء.....	۱۲۰۱
باب الشین مع الباء المثناة التحتانية.....	۱۲۰۱
فصل در بیان شیافات و نسخ آنها.....	۱۲۰۱
کتاب حرف الصاد المهملة.....	۱۲۱۰
باب الصاد مع الالف.....	۱۲۱۰
فصل در بیان نسخ صابون.....	۱۲۱۰
فصل در نسخ مراهم صابون.....	۱۲۱۲
باب الصاد مع الباء الموحدة.....	۱۲۱۳

- عسل نحل..... ۱۳۳۲
- فصل در بیان نسخ شراب‌های عسلی..... ۱۳۳۳
- باب العین مع الشین المعجمة..... ۱۳۳۴
- فصل در بیان عشبه مغریبه..... ۱۳۳۴
- فصل در بیان منافع عشبه مغریبه..... ۱۳۳۵
- فصل در بیان استعمال عشبه مغریبه به طریق مطبوخ..... ۱۳۳۶
- فصل در بیان دستور آشامیدن عشبه به طریق قهوه..... ۱۳۳۸
- فصل در بیان استعمال عشبه مغریبه به طریق سفوف و معجون..... ۱۳۴۱
- فصل در بیان استعمال عشبه مغریبه به طریق حکمای فرنگ..... ۱۳۴۱
- باب العین مع الصاد المهملة..... ۱۳۴۳
- فصل در بیان عطرها: مرکبه..... ۱۳۴۳
- فصل در ذکر عطوسات..... ۱۳۴۶
- فصل در ذکر عطیه الله..... ۱۳۴۶
- باب العین مع القاف..... ۱۳۴۸
- عقرب..... ۱۳۴۸
- باب العین مع النون..... ۱۳۴۹
- عناب..... ۱۳۴۹
- عناب..... ۱۳۵۲
- فصل در ذکر جوارشات عنبری..... ۱۳۵۶
- باب العین مع الواو..... ۱۳۶۳
- عود هندی..... ۱۳۶۳
- فصل در بیان نسخ بخورات عود هندی..... ۱۳۶۴
- فصل در بیان نسخ جوارشات عود هندی..... ۱۳۶۵
- فصل در ذکر نسخ اشربه عودیه..... ۱۳۷۶
- کتاب حرف الغین المعجمة..... ۱۳۷۹
- باب الغین مع الالف..... ۱۳۷۹
- غاریقون..... ۱۳۷۹
- فصل در بیان نسخ حبوب غاریقون..... ۱۳۷۹
- غافت..... ۱۳۸۱
- فصل در ذکر اقراص غافت..... ۱۳۸۲
- فصل در ذکر نسخ اغالی..... ۱۳۸۳
- باب الغین مع الرء المهملة..... ۱۳۸۶
- فصل در ذکر نسخ غراغر..... ۱۳۸۶
- باب الغین مع السین المهملة..... ۱۳۹۱
- فصل در بیان نسخ غسولات..... ۱۳۹۱
- باب الغین مع المیم..... ۱۳۹۳
- فصل در بیان نسخ غمره‌ها..... ۱۳۹۳
- کتاب حرف الفاء..... ۱۳۹۴
- باب الفاء مع الالف..... ۱۳۹۴
- فاوانیا..... ۱۳۹۴
- فانیذ..... ۱۳۹۷
- فالوذج..... ۱۳۹۸
- فرنی..... ۱۳۹۹
- باب الفاء مع التاء المثناة الفوقانیة..... ۱۳۹۹
- فصل در ذکر نسخ فتایل..... ۱۳۹۹
- باب الفاء مع الرء المهملة..... ۱۴۰۱
- فصل در ذکر نسخ فرزجات..... ۱۴۰۱
- باب الفاء مع السین المهملة..... ۱۴۰۵
- فسوریقون..... ۱۴۰۵
- فقاع..... ۱۴۰۵
- باب الفاء مع اللام..... ۱۴۰۶
- فلثفمیین..... ۱۴۰۶
- باب الفاء مع الفاء..... ۱۴۰۶
- فلافل..... ۱۴۰۶
- فصل در ذکر نسخ فلذفیون..... ۱۴۰۸
- باب الفاء مع النون..... ۱۴۰۹
- فنداقیقون..... ۱۴۰۹
- باب الفاء مع الواو..... ۱۴۱۰
- فودنج..... ۱۴۱۰
- فصل در ذکر نسخ فاججی و جوارشات فوتنجی و شراب فودنج و عرق..... ۱۴۱۲
- فراطیقون..... ۱۴۱۳
- فوذج..... ۱۴۱۴
- کتاب حرف القاف..... ۱۴۱۴
- باب القاف مع الالف..... ۱۴۱۴
- قار..... ۱۴۱۴
- قاوند..... ۱۴۱۴
- قرادارو..... ۱۴۱۴
- فصل در بیان نسخ اقراص..... ۱۴۱۴
- قرطم..... ۱۴۲۳
- قرنفل..... ۱۴۲۴

۱۴۶۹..... کتم	۱۴۲۶..... قرع
فصل در ذکر نسخ اکحالی که ائمه که سنگ سرمه	۱۴۲۹..... قریص
است در آنها داخل نیست..... ۱۴۶۹	باب القاف مع السین المهملة..... ۱۴۲۹
باب الکاف مع الراء المهملة..... ۱۴۷۳	قسط..... ۱۴۲۹
کردناج..... ۱۴۷۳	فصل در ذکر نسخ ادهانی که اصل و عمود در آنها
باب الکاف مع الشین المعجمة..... ۱۴۷۳	قسط است..... ۱۴۳۰
کثوث..... ۱۴۷۳	فصل در ذکر نسخ معاجین قسطی..... ۱۴۳۴
فصل در ذکر نسخ شرابهایی که اصل و عمود آنها	باب القاف مع الطاء المهملة..... ۱۴۳۵
کثوث است..... ۱۴۷۴	قطاف..... ۱۴۳۵
باب الکاف مع اللام..... ۱۴۷۷	قطایف..... ۱۴۳۵
گل کامه..... ۱۴۷۷	قطن..... ۱۴۳۵
باب الکاف مع المیم..... ۱۴۷۸	فصل در ذکر نسخ حلورات..... ۱۴۳۶
فصل در ذکر نسخ کمادات..... ۱۴۷۸	باب القاف مع الراء..... ۱۴۴۱
کمون..... ۱۴۷۹	قفر اليهود..... ۱۴۴۱
فصل در بیان جوارشاتی که اصل و عمود در آنها	باب القاف مع النون..... ۱۴۴۱
کمون است..... ۱۴۸۰	قنبیل..... ۱۴۴۱
باب الکاف مع النون..... ۱۴۸۴	قنه..... ۱۴۴۲
کندر..... ۱۴۸۴	باب القاف مع الیاء المثناة التحتانیة..... ۱۴۴۱
فصل در ذکر نسخ جوارشات کندری..... ۱۴۸۵	فصل در ذکر نسخ قیروطیات..... ۱۴۴۳
باب الکاف مع الهاء..... ۱۴۸۶	قیقهر..... ۱۴۴۶
کهریا..... ۱۴۸۶	
فصل در ذکر نسخ اقراص کهریا..... ۱۴۸۸	کتاب حرف الکاف..... ۱۴۴۷
فصل در بیان کهلوری..... ۱۴۹۰	باب الکاف مع الالف..... ۱۴۴۷
	کادی..... ۱۴۴۷
کتاب حرف الالف..... ۱۴۹۰	فصل در ذکر نسخ اشربه کدر..... ۱۴۴۸
باب اللام مع الالف..... ۱۴۹۰	کافور..... ۱۴۵۱
لانورد..... ۱۴۹۰	فصل در بیان نسخ جوارشات کافوری..... ۱۴۵۲
فصل در بیان نسخ حبوب..... ۱۴۹۱	فصل در ذکر نسخ عرق های کافوری..... ۱۴۵۴
لادن..... ۱۴۹۳	فصل در ذکر نسخ اقراص کافوری..... ۱۴۵۵
باب اللام مع الباء الموحدة..... ۱۴۹۴	کاکنج..... ۱۴۵۸
فصل در بیان البان حیوانات..... ۱۴۹۴	کامخ..... ۱۴۶۰
فصل در بیان ماء الجبن و حقیقت و منافع و خواص و	کاتنجی..... ۱۴۶۰
اوقات شرب و مقدار و انواع آن و بیان غذا و احتیاء در	باب الکاف مع الباء الموحدة..... ۱۴۶۱
آن و آنکه شیر کدام حیوان بهتر است و در آن ضمن	کیاب..... ۱۴۶۱
نه فایده مذکور می شود..... ۱۴۹۹	کبر..... ۱۴۶۱
فصل در بیان لبن حامض و آنچه از آن ترتیب دهند..... ۱۵۰۹	فصل در بیان نسخ اقراص کبر..... ۱۴۶۲
فصل در ذکر لیانة الطولونیة..... ۱۵۱۲	کبریت..... ۱۴۶۴
فصل در ذکر نسخ لبوبات..... ۱۵۱۲	فصل در ذکر نسخ دواء الکبریت..... ۱۴۶۴
باب اللام مع الحاء المهملة..... ۱۵۱۵	فصل در ذکر نسخ دهن الکبریت..... ۱۴۶۶

فصل در بیان خواص و منافع و نسخ انواع مداد و بیان	۱۵۱۵
ساختن و امتحان خوبی و بدی آن.....	۱۵۸۲
فصل در بیان نسخ ماء الحیوة.....	۱۵۸۸
فصل.....	۱۵۸۹
باب المیم مع الرء المہملة.....	۱۵۸۹
فصل در ذکر نسخ مربیات.....	۱۵۸۹
مرجان.....	۱۵۹۰
مرداسنج.....	۱۵۹۱
فصل در ذکر نسخ مروحات.....	۱۵۹۲
فصل در بیان آنکه مراهم از چه قسم ادویه مرکباند و	
چگونگی آنها.....	۱۵۹۲
فصل در بیان مدت عمر و بقای اثر مراهم.....	۱۵۹۷
مجملی از قوانین علاج قروح و جراحات.....	۱۶۰۱
فصل در بیان نسخ مرهم‌ها.....	۱۶۰۱
فصل در ذکر مری.....	۱۶۲۲
باب المیم مع السین المہملة.....	۱۶۲۶
مسک.....	۱۶۲۶
فصل در بیان نسخ جوارشانی که اصل و عمود در آنها	
مسک است.....	۱۶۲۸
فصل در بیان حبوب مسکی.....	۱۶۲۹
فصل در ذکر دواء المسک به اقسام شتی.....	۱۶۲۹
فصل در ذکر نسخ مسنات.....	۱۶۳۹
فصل در بیان نسخ مسوحات.....	۱۶۴۱
فصل در بیان مسهلات.....	۱۶۴۲
فصل در بیان بعض نسخ منضجات و مسهلات.....	۱۶۴۸
مسیر.....	۱۶۵۳
فصل در بیان نسخ مدی.....	۱۶۵۴
باب المیم مع الصاد المہملة.....	۱۶۵۴
مصطکی.....	۱۶۵۴
فصل در ذکر نسخ جوارشانی که اصل و عمود در آنها	
مصطکی است.....	۱۶۵۷
مصوص.....	۱۶۵۸
باب المیم مع الضاد المعجمة.....	۱۶۵۸
فصل در ذکر نسخ مضمه‌ها.....	۱۶۵۸
باب المیم مع الطاء المہملة.....	۱۶۶۱
فصل در بیان مطبوخات و نسخ آنها.....	۱۶۶۱
فصل در بیان نسخ مطبوخات.....	۱۶۶۱
باب المیم مع العین المہملة.....	۱۶۶۳
فصل در ذکر نسخ معاجین و طریق ساختن آنها.....	۱۶۶۳

فصل در بیان لحوم.....	۱۵۱۵
فصل در ذکر نسخ ماء اللحم.....	۱۵۲۳
فصل در بیان مرق‌های بعض لحوم.....	۱۵۲۲
باب اللام مع الخاء المعجمة.....	۱۵۳۳
فصل در بیان لخالخ.....	۱۵۳۳
باب اللام مع السین المہملة.....	۱۵۳۳
لسان الثور.....	۱۵۳۳
فصل در بیان خمیره‌های لسان الثور.....	۱۵۳۴
فصل در ذکر شراب‌های لسان الثور.....	۱۵۳۵
باب اللام مع الطاء المہملة.....	۱۵۳۶
فصل در بیان نسخ لطوخت.....	۱۵۳۶
باب اللام مع الین المہملة.....	۱۵۳۷
فصل در بیان نسخ لعوقات.....	۱۵۳۷
باب اللام مع کاف.....	۱۵۴۱
لک.....	۱۵۴۱
فصل در ذکر نسخ رء الل.....	۱۵۴۲
فصل در ذکر نسخ سفوفات.....	۱۵۴۴
فصل در بیان نسخ اقراص لک.....	۱۵۴۵
باب اللام مع الواو.....	۱۵۴۶
لؤلؤ.....	۱۵۴۶
فصل در بیان حبوب لؤلؤ.....	۱۵۴۹
فصل در ذکر نسخ خمیره‌های لؤلؤ.....	۱۵۴۹
فصل در بیان نسخ سفوف لؤلؤ.....	۱۵۵۱
فصل در بیان اقراص لؤلؤیی.....	۱۵۵۳
لوز.....	۱۵۵۵
فصل در بیان الوان.....	۱۵۵۶
باب اللام مع الیاء المثناة التحتانیة.....	۱۵۵۶
لیمو.....	۱۵۵۶
کتاب حرف المیم.....	۱۵۶۰
باب المیم مع الالف.....	۱۵۶۰
فصل در بیان نسخ ماء الاصول.....	۱۵۶۰
فصل در بیان نسخ ماء البزور.....	۱۵۶۴
مازریون.....	۱۵۷۱
فصل در ذکر نسخ حبوب مازریون.....	۱۵۷۲
فصل در بیان نسخ ماسک البول و المنی.....	۱۵۷۵
ماش.....	۱۵۷۸
باب المیم مع الثاء المثلثة.....	۱۵۸۲
باب المیم مع الدال المہملة.....	۱۵۸۲

باب النون مع الظا المهملة..... ۱۷۴۱	فصل در بیان نسخ معاجین غیر مسهله..... ۱۶۶۵
فصل در ذکر نسخ نطولات..... ۱۷۴۱	فصل در بیان معاجین مسهله..... ۱۶۷۹
باب النون مع العين المهملة..... ۱۷۴۴	باب المیم مع الغین المعجمة..... ۱۶۸۱
نمیع..... ۱۷۴۴	فصل در بیان نسخ مغلی..... ۱۶۸۱
باب النون مع الفاء..... ۱۷۴۵	باب المیم مع الفاء..... ۱۶۸۳
فصل در ذکر نفوخت..... ۱۷۴۵	فصل در بیان مفرحات و نسخ آنها..... ۱۶۸۳
باب النون مع القاف..... ۱۷۴۶	باب المیم مع القاف..... ۱۷۰۴
فصل در بیان نقوعات..... ۱۷۴۶	مقل ازرق..... ۱۷۰۴
باب النون مع الياء المثناة التحتانية..... ۱۷۴۹	فصل در ذکر نسخ حبوبی که اصل و عمود در آنها
نیده..... ۱۷۴۹	مقل است..... ۱۷۰۵
نیلوفر..... ۱۷۴۹	فصل در بیان اماداتی که اصل و عمود در آنها مقل
نینب..... ۱۷۵۰	است..... ۱۷۰۸
فصل در بیان مرهم‌هایی که اصل و عمود در آنها	فصل در بیان مرهمی که اصل و عمود در آنها مقل
نینب است..... ۱۷۵۲	است..... ۱۷۱۱
کتاب حرف الواو..... ۱۷۵۳	فصل در ذکر مقیثات و منافعه مضار آن..... ۱۷۱۳
باب الواو مع الجیم..... ۱۷۵۳	باب المیم مع اللام..... ۱۷۱۹
وج..... ۱۷۵۳	ملح..... ۱۷۱۹
فصل در بیان وجورات..... ۱۷۵۴	باب المیم مع الواو..... ۱۷۲۰
باب الواو مع الراء المهملة..... ۱۷۵۵	موم..... ۱۷۲۰
ورد احمر..... ۱۷۵۵	مومیایی..... ۱۷۲۷
فصل در بیان نسخ اقراضی که اصل و عمود آنها ورد	فصل در بیان حبوبی که اصل و عمود در آنها مومیایی
است..... ۱۷۶۲	است..... ۱۷۳۲
کتاب حرف الهاء..... ۱۷۶۹	باب المیم مع الهاء..... ۱۷۳۳
باب الهاء مع الراء المهملة..... ۱۷۶۹	فصل در ذکر نسخ مهزلات..... ۱۷۳۳
باب الهاء مع النون..... ۱۷۶۹	باب المیم مع الياء..... ۱۷۳۴
هندبا..... ۱۷۶۹	میعه سایل..... ۱۷۳۴
کتاب حرف النون..... ۱۷۷۲	کتاب حرف النون..... ۱۷۳۵
باب الياء مع الالف..... ۱۷۷۲	باب النون مع الالف..... ۱۷۳۵
یاقوت..... ۱۷۷۲	نارنج..... ۱۷۳۵
فصل در بیان نسخ معاجینی که اصل و عمود در آنها	نارجیل بحری..... ۱۷۳۶
یاقوت است که مسمی به یاقوتی است..... ۱۷۷۲	ناطف..... ۱۷۳۷
فصل در بیان مفرحات یاقوتی..... ۱۷۷۵	نانخواه..... ۱۷۳۷
خاتمه در بیان ادویه جدید و خواص و منافع و	باب النون مع الياء الموحدة..... ۱۷۴۰
طرق استعمال آنها..... ۱۷۷۶	فصل در ذکر نسخ انبذه..... ۱۷۴۰
	باب النون مع الشین المعجمة..... ۱۷۴۱
	فصل در ذکر نسخ نشوقات..... ۱۷۴۱
	باب النون مع الضاد المعجمة..... ۱۷۴۱